

Osaka, den 13. maj 2010

Jakob Hyttel-Sørensen

Onohara-Higashi 5-25-19, 341
Minoo-shi, Osaka
562-0031 Japan

Erfaringsrapport vedrørende ophold ved Ritsumeikan University, Japan (Kyoto)

Dette papir beskriver i korthed mine oplevelser som udvekslingsstuderende ved Department of Economics, Ritsumeikan University (Rits), i Japan i nærheden af Kyoto.

Baggrunden for mit ophold i Japan var et tilbud givet til min hustru om at undervise i dansk ved Osaka Universitet. Af samme grund befinder jeg mig stadig i Japan, hvorfra jeg hellere end gerne assisterer med oplysninger om mulighed for at studere i Japan. Jeg vil forventeligt opholde mig i Japan frem til maj 2011.

Studiet og praktiske forhold: Det er generelt rigtigt svært at finde master kurser undervist på engelsk ved japanske universiteter. I Kansai området, som inkluderer Osaka, Kobe og Kyoto (20 mio. +) er der mig bekendt kun Rits, i hvert fald hvis feltet hedder Økonomi. De fleste steder tilbyder 1-2 fag afholdt af en besøgende lektor, men det er som bekendt ikke nok til en forhåndsgodkendelse. Det er imidlertid ikke uproblematisk at komme til at læse master kurser ved Rits, når der kun er tale om et semester. Rits tilbyder i udgangspunktet tre programmer for udenlandske studerende under deres Study in Kyoto Program (SKP) – Intensive Japanese Language Track (IJL), Japan and World Perspective Track (JWP), og et såkaldt Business Track. Du kan læse mere om programmerne på <http://www.ritsumei.ac.jp/eng/>, men overordnet henvender IJL sig til studerende, som gerne vil studere japansk og har forhåndskundskaber, JWP henvender til studerende som gerne vil lære japansk på begynder niveau og læse internationale studier, mens deres Business Track henvender sig til handelsehøjeskole studerende. Alle programmer er undergraduate, men enkelte master kurser kan også vælges. I øvrigt tilbydes en række japanske kultur kurser. I udgangspunktet vil der imidlertid ikke være mulighed for at vælge master kurser frit fra alle hylder. Jeg fik således oprindeligt afslag på ønsket om at læse fag fra Department of Economics alene, men efter nogen forhandling lykkedes det at komme ind. Det er en 'klassisk' japansk bureaukrat-forhindring, da interessen for at kunne modtage semester-studerende i høj grad er til stede ved afdelingen. Jeg diskuterede mit ophold med dekanen ved økonomi, som selv gav udtryk for det samme. Resultatet blev i mit tilfælde, at jeg formelt set blev indskrevet på SKP/JWP programmet, men fik lov at tage kurser på Department of Economics. Generelt var opholdet styret meget professionelt, og der var få egentlige problemer under vejs. Indskrivningen på SKP/JWP programmet bevirkede dog, at mit internationale kontor lå på et andet campus (i Kyoto) en der hvor jeg læste (Biwako-Kusatsu i Shiga, BKC). Der er mindst halvanden times kørsel de to campus imellem, så papirarbejdet var fra tid til andet let besværet, men meget kunne dog klares fra BKC. Det største problem ved min indskrivning var mit visum. Jeg blev indskrevet som 'college-student' – således også i visum-sammenhæng – og det bevirkede, at jeg var påkrævet at følge ti timers undervisning om ugen. Det lyder måske ikke af meget, men da hvert master-fag kun har én lektion af halvanden time, betød det at jeg måtte tage syv fag. Da en række af de udbudte fag overlappede basisfag på økonomi i København, var jeg tvunget til at tage et fag på deres Business School, samt et fag der var beregnet på speciale skrivende

studerende. Selvom jeg var glade for alle de fag jeg læste, kan jeg kun opfordre fremtidige ansøgere til at forsøge at blive indskrevet på en anden model, da det til tider kunne være lidt frustrerende ikke at kunne dedikere nok tid til de enkelte fag.

Endeligt er japanerne meget til papirarbejde og procedurer, så det er en god ide at aflevere tingene til tiden og overholde aftaler. Der gives kun nødtigt dispensation fra regler, hvorfor jeg endnu engang må understrege vigtigheden af at have fået dispensation på forhånd. Jeg vurderer at baggrunden for min dispensation var, at Department of Economics først havde vist interesse for mit ophold, hvorfor det internationale kontor i Kyoto efterfølgende ikke vil lade universitet 'tabe ansigt' ved at ødelægge mine studieplaner med et afslag. Jeg foreslår derfor, at interesserede starter med at rette direkte henvendelse til det relevante institut. På økonomisk institut har jeg selv gode referencer til både dekanen og administrationen, og jeg formidler gerne en kontakt.

Det faglige niveau: Det faglige niveau er oplagt ikke så højt som på KU. Generelt er underviserne imidlertid rigtigt dygtige, og samtidig er pensum ofte på højde med København. Forskellen er eksamenskravene og det niveau man skulle kunne forstå pensum (modellerne) på. Udkommet kan helt sikkert øges ved selv at gøre en indsats. Programmets styrke skal efter min mening i stedet ses i den meget brogede elevsammensætning især fra sydøst asiatiske lande. Japan modtog selv i sin tid en god portion støtte fra USA i form af scholarships til japanere som kunne komme til USA og læse, og efter samme model laver Japan udviklingsstøtte i dag. De fleste af de øvrige studerende kommer derfor fra alt fra Kina, Indonesien, Myanmar, Bangladesh, Vietnam til Usbekistan, Kurgyz og andre steder. Nogle studerende har en økonomi baggrund mens andre kommer fra job i finansministerier, centralbanker, private banker eller offentlige organer. Mens diskussionerne på klassen derfor ikke så teoretisk funderet som vi kender det fra KU, har det været fantastisk spændende at tale udviklingspolitik og handelsliberalisering med beslutningstagere i de berørte lande, om end langt fra alle studerende er lige tale lystne. Endeligt gælder der, som det vist er tilfældet mange steder, at mange af de kinesiske studerende er rigtigt dygtige teoretisk. Engelsk niveauet i undervisningen er med få undtagelser i øvrigt fuldt ud tilstrækkeligt både blandt studerende og lærere.

Udover den almindelige undervisning arrangerede instituttet og virksomhedsbesøg til blandt andet Toyota i Nagoya, hvor vi fik set de robotbetjente produktionshaller. Selvom besøgene kan virke lidt PR-agtige, er de alligevel rigtigt spændende, og en god lejlighed til at se noget andet af Japan. Derudover er der også en mængde af sociale arrangementer og udfulgte, og de studerende Kyoto campus havde et tæt forhold til deres frivillige buddies (mentorer).

Indkvartering: Da jeg er i Japan med min hustru, bor vi sammen i Osaka, hvor hun arbejder. Jeg har derfor ikke megen information om indkvarteringsmuligheder, men fra diverse orienteringer har jeg kunnet forstå, at der er et fornuftigt udvalg til rimelige priser.

Finansiering: Det lykkedes ikke mig at få et internationaliseringsstipendium fra det internationale kontor, men samarbejdsaftalen bevirker, at der ikke er nogle tuition fees mv. Jeg opnåede samtidig støtte fra private fonde på i alt cirka kr. 50.000,- inklusiv et legat fra Rits (RUSSES) på ca. kr. 8-9.000,- Oven i min SU dækkede dette mit finansieringsbehov fuldt ud.

Andet: Selvom Japan minder meget om ethvert andet I-land og på overfladen virker meget genkendelig, er der masser af små forskelle. Mange kan du læse dig til i guide-bøger, men ellers er det bare noget med at

spørge dig for. Førnævnte Buddy-system er også en god kilde til information. Skal jeg komme med et råd skulle det måske være at lære Kana forud for afgang til Japan. Japan har fire skriftsystemer – vores danske 'romaji' inklusiv. Kana dækker over to stavelsesalfabeter, og katakana bruges til fremmed- og låne-ord, hvilket man ofte kan nå langt med på restauranter of lignende.

Japan er et fantastisk spænde land. Midt i den stramme kollektive orden byder Japan på en utrolig mangfoldighed, og man bliver dagligt enten fascineret, overrasket eller frustreret over et eller andet. Japan skal bare opleves, og det udvekslingsstudiet selvfølgelig oplagt til. Sørg for at sætte tid og penge af til at komme ud, og opsøg nogle japanske unge fra starten. I modsætning til mange andre steder, er unge japanere meget interesseret i at møde og komme i kontakt med udlændinge – ikke mindst 'lykkelige' danskere, som de faktisk kender en del til.

Med venlig hilsen,

Jakob Hyttel-Sørensen

jakob@i.softbank.jp

+81 (0)80 4019 2764